

Ἄμα φθάσαντος λοιπὸν εἰς τὰ αὐτόσε τοῦ ὑψηλοῦ ἡμῶν ὀρισμοῦ, θέλεις τὸν προὑπαντήσῃ μετὰ λαμπρᾶς ὑποδοχῆς· καὶ τὴν μὲν γούναν ἀφοῦ τὴν φιλήσῃς μετὰ τῆς ὀφειλομένης ὑποκλίσεως, θέλεις τὴν ἐνδύσῃ, ἐπίσης δὲ φίλων καὶ τὰς ἡνίας τοῦ ἵππου, θέλεις ἀναβῇ εἰς αὐτὸν, καὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συνήθους τελετῆς, θέλεις ἐνασχοληθῇ εἰς τὸ νὰ προσφέρῃς τῷ ὑψίστῳ τὰς ἀναγκαίας εὐχὰς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας πολυχρονίου μακροβιότητος, λαμπρᾶς διαμανθῆς, καὶ στερεώσεως ἐπὶ τὸν ὑπέρτατον ἀνακτορικὸν μας θρόνον· ἅμα δὲ, καὶ κατὰ τὸ ἀπαιτούμενον τῆς πολυπειρίας καὶ εὐθύτητός σου, θέλεις φροντίσῃ, ὥστε καὶ τοῦ λοιποῦ διοικῶν ἀξίως καὶ κατὰ τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, τὴν ἐμπιστευθεῖσάν σοι βασιλικὴν γῆν, νὰ περιθάλπῃς κατὰ πάντα τὸ ὑπάρχον, προπαρσκευάζων μέσα δι' ὧν δύνανται νὰ ἀναπαύωνται οἱ πτωχοὶ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ἐλέους μας· οὐχ ἥττον δὲ νὰ ἐκτελῇς, καὶ νὰ βάλῃς εἰς πρᾶξιν μὲ ἐμφρονα καὶ ἀξιεπαινον τρόπον, ὅσα ἀνάγονται εἰς τὴν ἐμπιστευθεῖσάν σοι ἡγεμονείαν τῆς Βλαχίας, καὶ οὕτω νὰ πολλαπλασιάσῃς τὰς ἐκδουλεύσεις σου. Νὰ σὲ ἰδῶ! ἔτι μᾶλλον νὰ ἐπιμεληθῇς εἰς τὸ ἐξῆς νὰ πράξῃς ἔργα ἀρεστά καὶ ἀξιεπαινα, καὶ νὰ δείξῃς ἐμπράκτως εἰς κάθε ὑπόθεσιν τὸν παρὰ σοῦ ἐλπίζομενον ζῆλον καὶ πίστιν.

Αὕτη ἡ ἡμετέρα ἀνακτορικὴ προσταγή, τὴν ὁποίαν θέλεις φυλάξῃ ἀπαράλλακτως, ἀναγνωρίζων τὸ ἱερὸν ἡμῶν σημεῖον, ἐδόθη περὶ τὰ μέσα τοῦ Βουχαρρέμ, ἔτει αἰσλά († 1816 Φεβρουαρίου 2).

ΣΚΗΝΑΙ THE ARGENTINEΣ ΕΡΗΜΟΥ.

(18α φυλλ. 413, σελ. 99.)

Πρὸς τὸ ἐσπέραις ἔφθασεν ὁ σὶρ Ἑρρίκος εἰς Κορόνδαν, πόλιν ἔχουσαν μεγαλοπρεπῆ λίμνην, καὶ κατέλυσεν εἰς τὴν Fonda italiana, οἰκίαν κατεσκευασμένην ἐξ ἐρυθρῶν κεράμων μεταξὺ αὐλῆς, ὑπὸ ὥραιότητος δράνας. Πρὸ αὐτῆς ὑπῆρχε μικρὸν ἐργαστήριον, εἰς τὸ ὅποιον ἐπώλουν σάνδαλα, πορτογάλλια, ζυθὸν, χαλινούς, ἄρτον, ὑφάσματα, σάκχαρ, παστοὺς ἰχθεὶς καὶ τὰ τοιαῦτα· πάντα δὲ ταῦτα ἦσαν ἀτάκτως σεσωρευμένα· ἡ δὲ ἐργαστασιάρχης, ἐκ τῶν μιγάδων γυναικῶν, πίνουσα σιγάρον καὶ περὶ αὐτὴν ἔχουσα τρία ἢ τέσσαρα βρέφη, ἐπρόσφερε ραχίον εἰς τινὰς χωρικοὺς, οἵτινες καθήμενοι ἐπαίζον χαρτί.

Κατὰ τὸν σὶρ Ἑρρίκον ἡ fonda ἦτο κατωτέρα τοῦ χθεσινοῦ ὑπαίθρου καταλύματός του· τὸ γεῦμα

συνεκρότει ρόφημα ἐκ μακαρονίων, μαγειρευμένον μὲ ἔλαιον, καὶ βραστόν· ὁ δὲ μάγειρος, κρατῶν ἀλεκτοραμαχητὴν, ἐβεβαίωσεν ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θέλει μείνει περιπλέον ἐκεῖ, διότι πρὸ πολλοῦ ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν πάλαιστρον τῶν πετεινῶν. Ἀπελπισθεὶς ὁ σὶρ Ἑρρίκος ἐπροτίμησε ν' ἀκολουθήσῃ τὸν μάγειρον, καὶ νὰ θρέψῃ ἀντὶ τοῦ στομάχου τοῦ ὀφθαλμοῦς του. Ὅτε ἐπλησίασεν εἰς τὸ στάδιον, εἶδε καταβαίνοντα ἀπὸ τοῦ ἵππου κύριόν τινα· ἦτο δὲ ὁ κύριος οὗτος ὁ ἐφημέριος τοῦ χωρίου, ὅστις ὑπερηγάπη τὰς μάχας ταύτας τῶν ζώων, ὡς πάντες οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ. Περὶ τὴν κονίστρον συνεπιέζετο ὄχλος πολὺς· οἱ ἀλεκτορες ἐφόρουσαν ὀξύτατας σιδηρᾶς περόνας. Αἱ ἀλεκτορσμάχαι ἐγίνοντο μεταξὺ φωνῶν καὶ στοιχημάτων καὶ συριγμῶν, ἂν καὶ οἱ μιγάδες εἴναι φύσει ἀνάληγοι.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ ὁδοιπόρος καὶ ὁ ὁδηγὸς τοῦ ἀνεχώρησαν διευθυνόμενοι εἰς τὴν ἐπχυλιν τοῦ Σανταρόζα· ἀλλ' ὁ ἄνεμος ἦτο καυστικὸς ὅμοιος πρὸς ἀτμὸν κλιθάνου· οἱ βόες, οἱ ἵπποι, τὰ ἄλλα ζῶα, προκισθνόμενα θύελλαν, κατεβίβκσαν τὴν κεφαλὴν καὶ διευθύνοντο πνευστιῶντα πρὸς τὸ δάσος. Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἵπποι τῶν ἡμετέρων ὁδοιπόρων ἀθυμήσαντες μάλιστα ἐβάδιζον. Ὁ σὶρ Ἑρρίκος ἡσθάνετο τὴν κεφαλὴν βαρεῖαν, καὶ κατάκοπον τὸ στήθος· πτηνὰ, ὄφεις, πάντα ἐνὶ λόγῳ τὰ ζῶα ἐπέτων, εἶρποντο καὶ ἐβάδιζον ὡς παράλυτα· νέφος ἁμμου ἐσκέπαζε καὶ αὐτὸν τὸν ἥλιον, καὶ δυστυχῶς οὐδὲ καλύβη ἐφάνετο καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν περιφέρειαν. Μόνος ὁ ὁδηγός, ἀπαθής καὶ ἡττοχός, παρετῆρει τὰ συμβαίνοντα καὶ τὸν ἥλιον, ὅπως ἀποφασίσῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ, διότι πρῶτον τότε ἐπεσκέπτετο τὰ μέρη ἐκεῖνα. — Πρέπει, εἶπεν ἐπὶ τέλους, νὰ ἐμβῶμεν εἰς τὸ δάσος, ἕως οὗ περάσῃ ἡ θύελλα.

Καὶ ἐλθόντες μετὰ σπουδῆς εἰς δάσος ἐπέζευσαν· ὁ δὲ ὁδηγὸς ἀπομακρυνθεὶς ὀλίγον, ὡσφραίνεται τὸν ἄνεμον ἀνησυχῶς. — Τί τρέχει, Παστόρ; ἠρώτησεν ὁ Ἑρρίκος.

— Βλέπω, ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν εἴμεθα μακριὰν τῶν Ἰνδῶν, καὶ μὰ τὴν πίστιν μου δὲν πολυνοστιμεύομαι τὴν γειτονίαν των.

Ἐπειδὴ ὁμοῦ περὶ τοὺς ὁδοιπόρους ἦσαν μόνον δένδρα καὶ χόρτα, ὁ σὶρ Ἑρρίκος ἐνόμισεν ὅτι ὠνειρεύετο ὁ ὁδηγός του· οὗτος ὁμοῦ, δακτυλοδεικτικῆς στρογγύλας τινὰς ὁπᾶς εἰς τὸ ἔδαφος, — Ἰδοῦ, εἶπε, τὸ σημεῖον τῶν πάλων τοῦς ὁποίους στήνοντες οἱ Ἰνδοὶ, ἀπλάνουν καὶ ξηραίνουν τὰ δέρματα τῶν ζώων. Καὶ ὁ χόρτος αὐτὸς ἔχει ἀκόμη τὴν μυρωδίαν των· δὲν τὴν αἰσθάνεσαι; — Ἰδοῦ παρεκεῖ καὶ ἴχνη φωτίας· εἶχαν καὶ γυναῖκα μαζὴ των· διότι βλέπω εἰς τὴν τράκην τὸν τύπον μικροῦ ποδαρίου καὶ μερικὰς τρίχας γυναικείου ἐπανωφορίου. Ἄν ἐπιστρέψουν!

— Ἄν ἐπιστρέψουν ὑπερασπιζόμεθα.

— ὦ κύριε! βλέπω ὅτι δὲν γνωρίζεις τοὺς Ἰνδοὺς· εἶναι χειρότεροι καὶ τῶν μαύρων· ἐνόσω ζοῦν εἰς τοῦτον τὸν τόπον, ἡσυχίαν δὲν θὰ ἔχωμεν.

Ἐνῶ δὲ ὠμίλει μικρὸς κρότος ἠκούσθη ὀπισθεν τοῦ σὶρ Ἑρρίκου, ὅστις στραφεὶς εἶδε τριακονταπέντε ἢ τριακονταεξ ἑτῶν γυναῖκα ὑψηλὴν καὶ μελαγχροινὴν. Τὸ πρόσωπόν της, εἰ καὶ εὐμορφον, ἦτο στρυφνὸν καὶ ὠργισμένον, τὸ δὲ ἔνδυμα κομψόν. Τόσω δὲ ἀπροσδόκητος ἦτο ἡ ἐμφάνισίς της, ὥστε ὁ σὶρ Ἑρρίκος ἀνεσιόρησεν. Ὁ ὁδηγὸς, ἀτενίσας αὐτὴν μὲ δυσπιστίαν καὶ ἀλαζονικῶς·—Εἰπέ με, τὴν ἠρώτησεν, εἰ μεθὰ ἀκόμῃ μακρὰν ἀπὸ τὴν ἐπαυλιν τοῦ δὸν Ἑστεβᾶν Γονζαλὲς; Ὁ κύριος οὗτος ἐκεῖ πηγαίνει, καὶ μόνος ὁ ὁδὸς τοῦ κακοῦ καιροῦ μᾶς εἰβίσε νὰ κατὰ φύγωμεν ἐδῶ.

— Ὀνομάζομαι Κάρμεν, ἀπεκρίθη ἀξιοπρεπῶς τε καὶ μελαγχολικῶς ἡ Ἰνδὸς, καὶ εἶμαι χήρα τοῦ κασίκου Ἀρράγια· καὶ ἐπειδὴ ἀνήκω εἰς τὸν δὸν Ἑστεβᾶν, μὲ εἶναι εὐκολον νὰ σᾶς ὁδηγήσω εἰς τὸ ὑποστατικόν του. Προσμεῖνατέ με νὰ ὑπάγω νὰ φέρω τὸ ἄλογόν μου, τὸ ὅποιον βόσκει ἐκεῖ κάτω.

— Ὅχι, ἀνέκραξεν ὁ ὁδηγὸς, φοβούμενος ἐπιβουλὴν· τὸ ἄλογόν μου εἶναι δυνατόν, ἀναβαίνεις ὀπίσω μου καὶ τοιοῦτοτρόπως δὲν χάνομεν καιρόν!

Ἡ Κάρμεν ἐδίστασε, καὶ ἐφάνη παρατηροῦσα μὲ προσοχὴν τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ ὁδηγοῦ καὶ τοῦ σὶρ Ἑρρίκου· μετὰ μικρὸν ὁμῶς εἶπεν·—Ἐστω, πηγαίνωμεν. Καὶ ἀναπηδήσασα ἑλαφρῶς εἰς τὸν ἵππον τοῦ Παστόρ, καὶ χωρὶς νὰ πιάσῃ τὴν ζώνην του, ἐδείκνυε τὸν δρόμον διὰ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ ἐκβῶσιν ἀπὸ τὸ δάσος. Ἐν τοσοῦτῳ ἡ θύελλα ἐμκίνητο, βρονταὶ δὲ καὶ ἀστραπαὶ ἔσειον τὴν γῆν. Ὅτε δὲ κατώρθωσαν νὰ ἐξέλθωσι τοῦ δάσους, ἡ Κάρμεν δακτυλοδεικτήσασα μέλαν τι ἀντικείμενον πρὸς τὸν ὀριζόντα·—Ἰδοῦ, εἶπε τὸ ὑποστατικόν ὑποῦ πηγαίνετε. Ἐάν δὲν ἐκάμετε τόσω μεγάλον γῦρον, θὰ ἦσθε ἐκεῖ πρὸ πολλοῦ.

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐπέζευσε, καὶ χωρὶς νὰ χαιρετίσῃ τοὺς ξένους ἐπανῆλθεν εἰς τὸ δάσος.—Ἦρα σου καλὴ, μάγισσα, εἶπεν ὁ ὁδηγὸς κεντῶν τὸν ἵππον του· τίς ἤξεύρει ἂν δὲν ὑπάγῃ νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς Ἰνδοὺς νὰ μᾶς κυνηγήσουν;

Μετὰ δύο δὲ ὥρας, κολυμβῶντες μᾶλλον ἢ βαδίζοντες, τόσω ῥαγδαίᾳ ἦτο ἡ βροχὴ, ἐφθασαν εἰς Σάνταρόζαν.

Ἡ δὲ Κάρμεν ἐνόσω μὲν ἔδρεχε ἐκάθητο ζαρωμένη ὑπὸ πυκνόφυλλον δένδρον· ἀφοῦ δὲ παρήλθεν ἡ βροχὴ μετέβη εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ἀλόγου της, καὶ τὸ ἐσπέρης ἦλθεν εἰς μέρος τοῦ δάσους πολὺ ὀλιγώτερον πυκνόν. Ἐκεῖ καταβᾶσα ἐκάθησε καὶ βλαβύσα τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν της ἐβυθίσθη εἰς σκέ-

ψεις. Αἶφνης ἀνετινάχθη ὡς ἂν προσέβαλε παράδοξός τις ἤχος τὰς ἀκοάς της· ἤνοιξε τὸ στόμα καὶ κτυπήσασα αὐτὸ ἐμιμήθη τὴν φωνὴν νυκτερινοῦ πτηνοῦ· εἰς τὴν φωνὴν ταύτην ἀπήντησεν ἀμέσως ἄλλη, καὶ μετ' ὀλίγον ἄνθρωπός τις ἐφάνη. Καὶ ἐκεῖνη διεθυνθεῖσα πρὸς αὐτόν·—Πρὸ πολλοῦ, εἶπε, σὲ περιμένω. Τὸ μέρος τοῦτο μὲ εἶναι ἄγνωστον· πρῶτην φορὰν τὸ βλέπω καὶ ἀπορῶ διὰ τί μ' ἔφερες ἐδῶ.

— Εἶχα τὸν λόγον μου, ἀπεκρίθη ἐντόνως ὁ νεώστι ἐλθὼν, γέρων ὑψηλὸς, λευκὴν ἔχων τὴν κόμην, μελανωπὴν τὴν ὄψιν, μαύρους ζωνηροτάτους ὀφθαλμούς καὶ ἐνδεῆ μύστακος καὶ γενείου τὸ χεῖλος καὶ τὸν πώγωνα, ὡς πάντες οἱ γνήσιοι Ἰνδοί. Ἦτο δὲ οὗτος ὁ μάντις ἡ βροῦγος τῆς φυλῆς εἰς ἣν ἀνήκεν ἡ Κάρμεν, καὶ ὡς οἱ λοιποὶ συνάδελφοί του ἦτο πρὸς τοῦτοις καὶ ἱερεὺς καὶ ἰατρός. Ὡς ἰατρός ἔφερε περὶ τὴν ζώνην μικρὸν δερμάτινον σάκκον, περιέχοντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς Ἱπποκράτην τῆς ἐρήμου, ἦτοι νυστέρια ἐξ ὀστέων ἰχθύος, μαχαιρίδιον κοπτερόν καὶ ξηρά τινα χόρτα, τὰ ὅποια μασσὼν ὁ βροῦγος ἐπιθέτει εἰς πάντα ἀδιακρίτως τὰ τραύματα. Ὁ ἵππος του ἤρχετο κατόπιν, κόσμημα ἔχων πτερὰ στρουθοκαμήλου· ὁ βροῦγος, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς λόγχης του, ἠτένισεν ἐπὶ μικρὸν τὴν χήραν τοῦ κασίκου Ἀρράγια, καὶ μετὰ ταῦτα λαβὼν ἀπὸ τῆς χειρὸς ὠδήγησεν εἰς δικόρυφον (*) φοῖνικα, ὑψηλότερον πάντων τῶν περὶ αὐτὸν δένδρων, καὶ διέταξεν αὐτὴν νὰ γονυπετήσῃ.

— Ἐδῶ, εἶπε, τὸν ἐβάλαμεν ἀφοῦ τὸν ἐσώσαμεν ἀπὸ τὰς χειρὰς τῶν Ἰσπανῶν.

Πρὸς ταῦτα ἡ Κάρμεν ἀρεῖσα ὀδυνηρὰν φωνήν·

— Ἐδῶ! ἀνέκραξε· δὲν τὸ ἤξευρα· διὰ τί μὲ τὸ ἐκρυψες;

— Διότι δὲν εἶχε φθάσει ἀκόμῃ ἡ ὥρα νὰ τὸ εἰπῶ. Ὁ Ἀρράγιας, ὁ μεγαλύτερός μας ἀρχηγός, ἀναγκάσκει ἐδῶ ὑποκάτω τούτου τοῦ φοίνικος, τὸν ὅποιον ὁ ἅγιος (Θεὸς) μᾶς ἔδωκεν ὡς σπάνιον καὶ πολύτιμον πρᾶγμα. Ἐδῶ θὰ ἔλθουν οἱ ἀρχηγοὶ μας νὰ ὀρκισθοῦν ὅτι θὰ ἐκδικηθοῦν τὸν θάνατόν του.

Ἀλλ' ἡ Κάρμεν δὲν ἤκουε. Γονυπετὴς εἰς τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν εἶπεν ὁ μάντις ὅτι ἦτο ὁ τάφος τοῦ ἀνδρός της, ἐφκίνητο ὅλη βυθισμένη εἰς παρελθούσης ἀναμνήσεις. Μετ' ὀλίγον ἄνθρωποί τινες, ἐξεληθόντες ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ δάσους, ἐπλησίασαν αὐτὴν. Ἦσαν δὲ οἱ τέσσαρες κυριώτεροι κασίκοι τῆς φυλῆς τῆς Κάρμεν, ὁ Ζουρικίν, Βονιφάτιος, Πέπας καὶ Χριστοβάλ. Σταθέντες δὲ ὁπωσοῦν μακρὰν τοῦ μάντεως, ἐφαίνοντο περιμένοντες διαιτηγὴν αὐτοῦ ὅπως προχωρήσῃσι· τούτου δὲ γενομένου ὁ πρεσβύτερος ἀποταθεὶς πρὸς τὴν χήραν εἶπε ταῦτα·

— Ἀκουσον, Κάρμεν, ἰδοῦ δεκατέσσαρα ἔτη ἀφοῦ ὁ γενικός μας κασίκος, ὁ σύζυγός σου, ἀπέθανεν.

(*) Ἰερός παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ὁ δικόρυφος φοῖνιξ.

ἔχεις δύο υἱούς, καὶ καθὼς μᾶς ἐδεχίωσεν ὁ βροῦ-
γος, φαίνεται ὅτι τοὺς ἀντρέφεις νὰ γίνουν ἀρχη-
γοὶ καὶ νὰ διαδεχθῶν τὸν πατέρα των. Εἰς τὸ τέ-
λος τοῦ ἐρχομένου φεγγαρίου θὰ ὑπάγωμεν εἰς
Κορδόβαν, ὅπου θὰ κάμωμεν μεγάλην εἰσβολὴν καὶ
θὰ ἐπιστρέψωμεν μετ' αὐτῆς, αἰχμαλώτους, διαμαντι-
κὰ, λάφυρα διαφόρων εἰδῶν καὶ λοιπὰ. Φέρε λοιπὸν
τοὺς υἱούς σου.

Ἡ Κάρμεν ὁμῶς ἐφαίνετο δισταζούσα.—Οἱ υἱοί
μου, εἶπεν ἐπὶ τέλους, δὲν θὰ με ἀκολουθήσουν, διό-
τι ἀγαποῦν τὸν δὸν Ἐστεβάν καὶ ἐλησμόνησαν τὴν
ἐρημίαν. Ὅλην τὴν ἡμέραν με κατατῆκε ἡ λύπη, ὅ-
ταν ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἂν ἦσαν ἐδῶ θὰ ἦσαν ἀρχηγοί,
ἐλεύθεροι, εὐτυχεῖς, καὶ ὅτι δὲν κατ' ὥρῳσα ἀκόμη
νὰ τοὺς καταπείσω νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν φυλὴν
μας· ὑπάρχει ὁμῶς ἓνας τρόπος, νὰ τοὺς ἀρπάξωτε,
καὶ ἀφοῦ ἄπαξ ἔλθουν ἐδῶ δὲν θὰ φύγουν πλέον,
εἶμαι βεβαία.

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ κασῖκοι ἐσκέπτοντο· μετὰ
δὲ μικρὸν ἠρώτησαν·

— Ἐκβαίνου συχνὰ μόνοι;

— Ποτέ· ἐκτὸς μόνον ὅταν συνοδεύουν ἢ τὸν δὸν
Ἐστεβάν ἢ τὸν ἐπιστάτην Δημήτριον,

Πρέπει λοιπὸν νὰ προσβάλλωμεν τὸ ὑποστατικόν.
ἔχει ὅπλα ὁ δὸν Ἐστεβάν;

— Ναί, ἔχει. Ὅμως πρέπει νὰ με ὀρκισθῆτε ὅτι
δὲν θὰ βλάψετε τὸν δὸν Ἐστεβάν καὶ τὰς θυγατέ-
ρας του.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἰνδοὶ δὲν ἀπεκρίθησαν, ἡ Κάρμεν
ἐπανέλαβε ταῦτα·

— Ἀπαιτῶ νὰ ὀρκισθῆτε ὅτι δὲν θὰ τοὺς πει-
ράξετε, διότι ὁ δὸν Ἐστεβάν ἐφάνη πατήρ καὶ ἐμοῦ
καὶ τῶν υἱῶν μου.

— Δὲν ἠμποροῦμεν τίποτε νὰ ὑποσχεθῶμεν, ἀ-
πεκρίθησαν· ἂν προσβάλλωμεν τὰ ὑποστατικὰ καὶ
προκύψῃ κατόπιν συμπλοκή, τίς ἠμπορεῖ νὰ προσέχῃ
τί θέλει γίνῃ;

Ἀλλ' ἡ Κάρμεν κατείχετο ὅλη ὑπὸ ἀδημονίας· εἰς
δὲ τῶν κασίκων ἐξηκολούθησε λέγων·

— Ἐπιθυμοῦμεν ν' ἀρπάξωμεν τοὺς υἱούς σου...
Συλλογίσου ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εὐκόλον· καὶ
διὰ τοῦτο τί θὰ μᾶς δώσης;

— Τί θὰ σᾶς δώσω! ἀνεφώνησεν ἡ Κάρμεν. Θὰ
σᾶς δώσω ἀρκετὰ χρήματα, ὥστε καθεὶς ἀπὸ σᾶς
ν' ἀποκτήσῃ ἀσημένια σκεύη τοῦ ἀλόγου του, πρὸς
τούτοις δὲ καὶ ὅσον ῥακὶ θέλει.

Οἱ κασῖκοι ἐξεκαρδίσθησαν γελῶντες καὶ εἶπον·

— Μᾶς πέρνεις λοιπὸν διὰ τρελοῦς; Ποῦ θὰ τὰ
εὕρῃς τὰ χρήματα;

— Τοῦτο εἶναι ἐδική μου ὑπόθεσις, ἀπεκρίθη
προσβληθεῖσα ἡ Κάρμεν· ἐὰν ὁμῶς δὲν θέλετε ἄς
παύσωμεν.

Οἱ ἀρχηγοὶ ἐδίσταζον.

— Τὴν παραμονὴν τῆς προσβολῆς, ἀπεκρίθη τις
ἐξ αὐτῶν, θὰ μᾶς φέρῃς ἐδῶ τὰ ὑποσχεθέντα.

— Καὶ τί ἐγγύησιν θὰ με δώσετε; ἠρώτησεν ἡ
Κάρμεν δυσπιστοῦσα καὶ αὐτή.

— Σὲ δίδωμεν τοὺς υἱούς μας, καὶ τοὺς κρύπτεις
εἰς μέρος ἀσφαλές τοῦ ὑποστατικοῦ.

Μετὰ μικρὸν δὲ συλλογισμὸν ἡ Κάρμεν εἶπεν·

— Ἀκούσκατε· μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ὁ δὸν Ἐ-
στεβάν θ' ἀναχωρήσῃ μετὰ τὰς θυγατέρας του· τότε
εὐκόλως γίνεται τὸ πρᾶγμα.

Σύμφωνοι ἀνέκραξαν οἱ κασῖκοι.

Ἐνῶ δὲ ἐγίνετο ἡ συνδιάλεξις αὕτη ὁ μάντις, ἐκ-
βαλὼν ἀπὸ τοῦ σάκκου του μικρά τινα κηρία, τὰ ἐ-
βαλεν ἐπὶ τοῦ μέρους τὸ ὅποιον εἶχεν εἰπεῖ ὅτι ἦτο
ὁ τάφος τοῦ Ἀβράαμ καὶ τὰ ἠναψεν. Οἱ δὲ κασῖκοι,
ἐλθόντες καὶ στρέψαντες τὸ ἄνω μέρος τῶν λογχῶν
πρὸς τὸν τάφον τοῦ ἀρχηγοῦ των, ἀνενέωσαν τὸν
ὄρκον νὰ ἐκδικηθῶσιν αὐτόν.

Ἡ σελήνη ἐν τοσούτῳ ἀνέτειλε. Καὶ οἱ μὲν ἀρχη-
γοὶ ἀνεχώρησαν, ἡ δὲ Κάρμεν ἔμεινε μόνη, γονυπε-
τῆς ἐπὶ τοῦ τάφου καὶ κλαίουσα. Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν
ἡ αὐγὴ ἐσηκώθη, διευθύνθη εἰς τὴν ἑπαυλιν, καὶ
ἐνῶ πάντες ἀνεπαύαντο, εἰσεχώρησεν εἰς τὸ μικρὸν
τῆς δωμάτιον.

Δ'.

Δύο ἡμέρας πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ σὶρ Ἑρρίκου εἰς
τὴν ἑπαυλιν, μετὰξὺ τοῦ δὸν Ἐστεβάν καὶ τῶν θυ-
γατέρων του ἐγένετο σπουδαιοτάτη συνομιλία. Ὁ
ταχυδρόμος εἶχε φέρει ἀπὸ Ροζάριον μικρὰν δέσ-
μην περικλείουσαν δύο θήκας, τῶν ὁποίων ἐκά-
στη περιείχε σκολαρίκια καὶ καρφίδας μετ' ἀδα-
μάντων καὶ σμαράγδων. Ὁ δὸν Ἐστεβάν ἀνοίξας τὴν
ἐπιστολὴν μετέβη εἰς τὸν κήπον, ὅπου ἦσαν αἱ θυγα-
τέρες του, αἵτινες καθήμεναι ὑπὸ σκιὰν δένδρου ἐκέν-
τουν διὰ τὸν πατέρα των ὥραϊον τάπητα. Ὅτε τὰς
εἶδε καταγινομένας μετὰ τὴν αἰσχύνην καὶ ἀ-
φροντησίαν, καὶ ἐνθυμήθη ὅτι ἐμελλε νὰ χωρισθῇ
ἀπ' αὐτάς, ἡ καρδία του ἐθλίβη. Ὁ βίος του ὑπε-
βλήθη ἄλλοτε εἰς φρικώδεις δοκιμασίας, τὰς ὁποίας
συνεπλήρωσεν ὁ πρόωρος θάνατος τῆς γυναικὸς του·
πρὸ δεκαπέντε ὁμῶς ἐτῶν, ἀναχωρήσας εἰς τὰ ὑπο-
στατικά του, μόνην παρηγορίαν καὶ χαρὰν εἶχε τὰς
δύο τοῦ θυγατέρας. Καὶ μόνη ἡ ἰδέα ὅτι θὰ χωρι-
σθῇ ποτε ἀπ' αὐτῶν τὸν κατέτηκε. Καὶ ὁμῶς καθό-
σον ἐπροχώρει ἡ ἡλικία του, ἐπίθετο ὅτι ἔπρεπε
νὰ δώσῃ εἰς αὐτάς προστατάς. Ἐπὶ τούτῳ εἶχε πρα-
τιμῆσαι τοὺς δύο υἱούς τοῦ φίλου του, οἵτινες ἐλ-
θόντες, ὡς εἶδομεν, πρὸ τινος καιροῦ κατέλυσαν ἡ-
μέρας τινὰς εἰς τὴν ἑπαυλιν.

Ἐνῶ δὲ ἡτοιμάζετο νὰ ὁμιλήσῃ, βαθὺς στεναγ-
μὸς ἐξῆλθεν ἀκουσίως ἐκ τοῦ στήθους του.

— Σὺ εἶσαι, τατίτα (παπᾶ); ἠρώτησαν συγχρόνως καὶ αἱ δύο.

— Ναι, ἀγαπητοί μου· ἔχω νὰ σᾶς διακαινώσω μίαν εἰδήσιν.—Καὶ ἔδειξε τὰς θήκας καὶ τὴν ἐπιστολήν.

Καὶ καθίσας πλησίον των ἤνοιξεν αὐτὰς καὶ ἔδειξε τὰ κοσμήματα.

— ὦ! ἀνεφώνησαν καὶ αἱ δύο· τί λαμπρὰ εἶναι! Σὺ, τατίτα, μᾶς τὰ χαρίζεις;

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ἐναγωνίως ὁ πατήρ· σᾶς τὰ στέλλει ὁ παλαιός μου φίλος Ἀνισίτος Καβράλ.

Τοῦτο ἀκούσασα ἡ Εὐσπλαγχνία συνωρυώθη ἐλκρῶς, ἐνῶ ἡ Λύπη, νεκρικωτέρα τῆς ἄλλης, ἐξηκολούθει θαυμάζουσα.

— Ναι, ἐπανελάβετο ὁ Γονζαλὲς, ἰδοὺ ἐπιστολὴ τὴν ὁποίαν μοὶ ἔστειλε.

Καὶ ἀνέγνω αὐτήν. Ὁ δὸν Ἀνισίτος Καβράλ ὁ Ἀνώστος ἐζήτει νύμφας διὰ τοὺς δύο τοῦ υἱοῦ τὰς δύο θυγατέρας τοῦ δὸν Ἐστεβάν. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν ἠτένισε τὰς νέας ἀναμένων ἀπάντησιν· ἀλλ' οὐκ ᾤκησεν ἡκούσθη.

— Τί λέγετε λοιπόν; ἠρώτησεν.

— Ἀγνοῶ, ἀπεκρίθη ἡ Εὐσπλαγχνία, τί σκοπὸν ἔχει ἡ Λύπη· τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν αἰσθάνομαι καμμίαν ἐπιθυμίαν νὰ ὑπανδρευθῶ. Πρὸ πολλοῦ ἤθελα νὰ σὲ τὸ εἰπῶ, καὶ σήμερον χαίρω ὅτι μ' ἐδόθη ἀφορμή...

— Καὶ ἐγὼ, ἀνεφώνησεν ἡ Λύπη κλαίουσα σχεδόν· νὰ χωρισθῶ ἀπὸ τὴν Εὐσπλαγχνίαν! νὰ χωρισθῶ ἀπὸ τὸν πατέρα μου! Ἀδύνατον.

Καὶ κλείσασα μετὰ σπουδῆς τὰς θήκας·

— Ἐπιστρέψε, εἶπεν, εἰς τὸν φίλον σου τὰ δῶρα ταῦτα.

Ὁ Γονζαλὲς ἔμεινεν ἐκπληκτος.

— Πῶς! ἠρώτησεν, ἡ ἀποποίησίς σας εἶναι θετική; Σκεφθῆτε καλὰ, κόραι μου· οἱ υἱοὶ τοῦ φίλου μου εἶναι νέοι καλῶς ἀναθρεμένοι, πλούσιοι καὶ εὐφρεῖς, εἰς ἕνα λόγον τέλει οἱ ἱππότες. Τί περισσότερον ἐπιθυμεῖτε;

Τί ἐπεθύμει ἡ Εὐσπλαγχνία θὰ ἐδυσκολεύετο ἴσως νὰ τὸ εἰπῇ καὶ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ. Ἐκ τῶν πλεονεκτημάτων τῶν νέων ὅσα ἀνέφερεν ὁ πατήρ της ἐν μόνον ἔλειπε, τὸ κυριώτατον καὶ ἀναγκαιότατον, ἡ ἀμοιβή, λέγω, συμπάθεια ἡ συνδέουσα δύο καρδίας· ὡς ἀνατραφεῖσκα ὅμως εἰς τὴν ἔρημον καὶ μὴ ἔχουσα τὴν ἑξὶν νὰ διακρίνῃ τὰ αἰσθήματά της, εἶπεν ἀφελῶς ὅ,τι ἡ φύσις τῇ ὑπηγόρευεν. Ἐπανελάβε λοιπὸν καὶ αὖθις τὰ αὐτὰ, ἀλλὰ μετὰ τσακύτης σταθερότητος καὶ ἀξιοπρεπείας, ὥστε ὁ δὸν Ἐστεβάν ἐνόησεν ὅτι περιττὴ ἦτο πᾶσα συζήτησις. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐδιάσθη νὰ γράψῃ εἰς τὸν φίλον του ὅτι αἱ κόραι του ἦσαν νέαι, δειλαὶ καὶ ἀναποφάσιστοι, ὅτι δὲν ἐτόλμων νὰ ἐκφρά-

σωσι γνώμην περὶ γάμου, καὶ ὅτι καλὸν ἦτο νὰ ἀνανεώσωσιν οἱ δύο νέοι τὴν ἐπίσκεψίν των ὅπως γνωρισθῶσι καλῆτερᾳ. Τὸν πρεσβεῖ δὲ νὰ συνοδεύσῃ καὶ αὐτὸς τοὺς υἱοὺς του, ὅπως μάθῃ καὶ διὰ ζώσης πόσον εὐτυχὴς θὰ ἦτο συγγενεύων μετ' αὐτοῦ.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἔμελλε νὰ σταλῇ μετὰ τινος ἡμέρας· ἀλλ' ὅμως, ἀφοῦ ἔγραψεν αὐτήν ὁ δὸν Ἐστεβάν, ἐφάνη πλέον ἥσυχος· διὰ τὴν ἐπιούσαν ἔσπευσε νὰ μεταβῇ εἰς συνάντησιν τοῦ σὶρ Ἐρρίκου, ὅστις, ὡς εἶδομεν, ἤρχετο καταμαστιζόμενος ὑπὸ ῥυγδαιοτάτης βροχῆς.

Εὐθὺς καὶ στεγνὰ ἐνδύματα, καὶ καλὸν πῦρ, καὶ εὐρύχωρον δωμάτιον, καὶ καφές, καὶ οἶνος ἐδόθησαν εἰς τὸν ξένον. Ὁ δὸν Ἐστεβάν πρηνεύσας εἰς αὐτὸν τοὺς δύο θετούς υἱοὺς του, τοὺς υἱοὺς τῆς Κάρμεν, τῶν ὁποίων τὸ ἐξωτερικὸν ἐθαύμασεν ὁ Ἄγγλος, καὶ μάλιστα τοῦ Ἰωσήφ, ἔχοντος ὥραϊον ἀνάστημα καὶ χαρκατῆρας ὅλως ἑλληνικούς· ὅτε δὲ εἶδε καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν τὴν ἀνεγνώρισε, καὶ διηγήθη εἰς τὸν δὸν Ἐστεβάν τὰ ἔχνη τῶν Ἰνδῶν, τὰ ὁποῖα ὁ ὁδηγὸς του ἀνεκάλυψεν εἰς τὸ δάσος. Ὁ δὲ δὸν Ἐστεβάν ἀπεκρίθη·—Καὶ ἐγὼ ἔχω τὴν ιδέαν ὅτι ἡ Κάρμεν ἔχει πάντοτε σχέσεις μὲ τὴν φυλὴν της, καθόσον μάλιστα συχνὰ γίνεται ἄφαντος, χωρὶς νὰ ἤξεύρωμεν ποῦ ὑπάγει. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν εἶναι ἐδῶ, καὶ ἐπιστρέφει τακτικὰ, καὶ κανεὶς ἀπὸ τὴν φυλὴν της δὲν μᾶς ἐβλάψε, δὲν ἀνησυχῶ.

Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὁ σὶρ Ἐρρίκος ἐγνώρισεν ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαύλειος. Ἐθαύμαζε πρὸ πάντων τὸν ναῦν τοῦ Ἰωσήφ, τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ χαρκατῆρός του, καθὼς καὶ τὰ εὐγενῆ του αἰσθήματα καὶ εὐχαριστεῖτο συντελῶν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς εὐγενούς αὐτοῦ φύσεως. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἡ Κάρμεν εἶδε τὸν υἱὸν της κρατοῦντα βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἐχάρισεν αὐτῷ ὁ ξένος Ἄγγλος, καὶ τὸν ἐπέπληξεν εἰποῦσα, ὅτι λησμονεῖ ὅτι εἶναι υἱὸς ἀρχηγοῦ Ἰνδοῦ, καὶ ὅτι ἐπομένως οὐδὲν κοινὸν ὑπάρχει μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν βιβλίων.

— Ἀγαπητὴ μου μαρίτα (μάννα), ἀπεκρίθη ἡ Κάρμεν, ἐνῶ πρέπει νὰ λησμονήσω ὅτι εἰμι υἱὸς ἀρχηγοῦ Ἰνδοῦ, αἰωνίως μὲ τὸ ἐνθυμίζεις!... Πλὴν τούτου ὁ δὸν Ἐστεβάν μᾶς ἀνέθρεψεν ὡς τέκνα του, καὶ ποτὲ δὲν ἀφῆκε νὰ στερεθῶμεν τὸ παραμικρόν.

Ἡ Κάρμεν ἠτοιμάζετο ν' ἀποκριθῇ ὅτε ἡκούσθη ἡ φωνὴ τῆς Εὐσεβείας, καλοῦσης αὐτήν. Ἐμίσει δὲ ἔτι μᾶλλον ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ τὸν σὶρ Ἐρρίκον βλέπουσα πόσον συνετέλει εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ υἱοῦ της. Ὁ ἀδελφὸς του Ἐμμανουήλ, νεώτερος δύο ἔτη, ἦτο ὀλιγώτερον σταθερὸς καὶ παρέρρετο εὐκολώτερον ὑπὸ τῆς μητρὸς του, οὐχὶ ὅμως πάντοτε, διότι ὑπερηγάπα τὸν Ἰωσήφ.

Καὶ αἱ δύο δὲ ἀδελφαί, ἡ Εὐσπλαγχνία καὶ ἡ Λύπη, ὑπεδέχθησαν τὸν σὺρ Ἑρρίκον μετὰ πολλῆς χάριτος καὶ ἀξιοπρεπείας, καὶ ἐπροσπάθουν διὰ παντὸς τρόπου νὰ προλαμβάνωσι τὰς ἐπιθυμίας τοῦ ξένου. Ἀλλὰ καὶ οὗτος ἠγάπησεν αὐτάς ὡς ἄλλος πατήρ, καὶ ἐδείκνυε πρὸς αὐτάς τὸ σέβας ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἐμπνέουσιν εἰς πάντα καλῶς ἀντραφέντα ἡ ἀθωότης καὶ τὸ κάλλος. Συνομιλῶν μετ' αὐτῶν ἡ ἐνώπιον αὐτῶν ἀπέφυγε καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐκφρασιν τῶν ψευδῶν αἰσθημάτων, τὰ ὅποια ὑποκρίνεται ὁ πολιτισμός· διότι ἐνόμιζεν ὅτι τὰ δύο ἐκεῖνα ὥραια ἄνθη τῆς ἐρήμου ἔπρεπε νὰ αὐξάνωσιν ἐντὸς τῆς φυσικῆς αὐτῶν ἀτμοσφαίρας. Δυστυχῶς ὁμῶς μίαν τῶν ἡμερῶν παρσυρθεὶς εἶπεν ὅτι δὲν ἐπεθύμει νὰ εἴπῃ. Ἀγαπῶν εἰς ἄκρον τὴν ζωγραφικὴν, ἐζωγράφει ἀδικόπως διάφορα ἀντικείμενα τῆς ἐπαύλεως, καὶ τὰ ἐζωγράφει τόσῳ ἐπιτηδεύει, ὥστε αἱ δύο νέαι ὑπερέχαιρον βλέποντες αὐτά· τὸν παρεκάλεσαν μάλιστα νὰ δείξῃ εἰς αὐτάς ὅσας ζωγραφίας εἶχεν. Ἐθαύμασαν δὲ πρὸ πάντων τὰς τῆς Ἀλάμπρας, καὶ ἠρώτησαν τί ἐσήμαινε ξένη τις ἐπιγραφὴ γεγραμμένη εἰς τι σχέδιον. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἦτο μικρὸν ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ *Dernier des Absencerrages*. Ὁ Ἄγγλος διηγήθη τότε τὴν ὠραιότατην ἱστορίαν τῆς δόνας Βλάχικας καὶ τοῦ Μαύρου Ἀσάν. Ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Ἑμμανουὴλ ἱστάμενοι πλησίον ἤκουσαν αὐτήν.

— Δοιπὸν, ἠρώτησε μετ' ἐμβριθείας ἡ Εὐσπλαγχνία, ἡ δόνα Βλάχικα εἶπεν ὅτι δὲν συγκατετίθετο νὰ ὑπανδρευθῇ ἐκεῖνον τὸν ὅποιον δὲν ᾔθελε.

— Ναί, κυρία.

— Νομίζω ὅτι ἔκαμε καλὰ.

Ὁ σὺρ Ἑρρίκος ἥλλαξεν εὐθὺς τὴν ὁμιλίαν ἰδὼν ὅτι εἶπεν ὅσα δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ. Τόσῳ δὲ μᾶλλον ἐλυπεῖτο ὅτι διηγήθη τὴν ἀνωτέρω ἱστορίαν, καθόσον μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, ἐνῶ ἦτο εἰς τὸν κήπον μετὰ τῆς Εὐσπλαγχνίας, εἶδεν ἐλθούσας μετὰ σπουδῆς πρὸς αὐτήν δύο μικρὰς δορκάδας, φερούσας εἰς τὸν ἐπιχάριτα καὶ λεπτὸν αὐτῶν τράχηλον ὥραια περιδέραια τὰ ὅποια, ὡς ἐγνώρισεν ὁ ξένος, εἶχον ἐπιμελῶς κατασκευασθῇ ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ. Ἐρύθημα ἀνέβη εἰς τὰς παρειάς τῆς Εὐσπλαγχνίας, ἥτις σπεύσασα παρεκάλεσε τὴν ἀδελφὴν τῆς νὰ ὀδηγήσῃ τὰς δύο μικρὰς δορκάδας εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου εἰργάζοντο. Ὁ σὺρ Ἑρρίκος παρετήρησε τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ συνέλαβεν ἀνησυχίας καὶ φόβους διὰ τὸ μέλλον τῆς νέας.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΣ ΕΛΛΗΝ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (*).

Ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑλληνικὴ ἀποικία, πκτοῦσα ἀξιοπρίτως τὰ ἔχνη τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενῶν, ἰδρύσατο *Φιλόμουσον Σύλλογον*, σκοπὸν ἔχοντα, κατὰ τὸ Α' ἄρθρον τοῦ Κτταστατικοῦ, «τὴν πραγμάτωσιν παντὸς τείνοντος πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἑλληνισμοῦ.» Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τοῦ σκοποῦ τούτου συναστήθη Μουσεῖον, διαιρούμενον εἰς τέσσαρες κλάδους, ἦτοι εἰς Διδακτήριον, Βιβλιοθήκην, Ἀναγνωστήριον καὶ Ἐπιστημονικὰς συλλογὰς.

Καὶ εἰς μὲν τὸ Διδακτήριον παραδίδονται κατὰ Κυριακὴν καὶ κατὰ πᾶσαν μεγάλην ἑορτὴν «μαθήματα ἐπιστήμης καὶ τέχνης»· εἰς δὲ τὴν Βιβλιοθήκην ἀποταμειεύονται βιβλία πάσης ὕλης καὶ γλώσσης δωρούμενα ἢ ἀγοραζόμενα· εἰς τὸ Ἀναγνωστήριον παρτίθενται ἡμεδαπαὶ καὶ ξέναι ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ συγγράμματα, καὶ αἱ Ἐπιστημονικαὶ συλλογαὶ περιλαμβάνουσιν ἀντικείμενα ἀρχαιολογίας, φυσιογραφίας, καλλιτεχνίας καὶ ἐθνογραφίας.

Πρὸς τοῦτοις συνέστησεν ὁ Σύλλογος καὶ λέσχην καὶ ταμεῖον ἀγαθοεργίας, οὗτινος τὰ κεφάλαια συνετέλεσαν καὶ συντελοῦσιν εἰς ἀνακούφισιν ἀπόρων, καὶ ἰδίως οἰκογενειῶν τινῶν ἐκ τῆς πολυπαθοῦς Κρήτης.

Ἐκ τούτων συμπεραίνει ὁ ἀνγνωστὴς πόσον κοινωφελὴς ἔσεται ὁ Σύλλογος οὗτος, ἐὰν ὅσα μὲν ἐπαγγέλλεται γίνωσι πράγματα, ὁ δὲ ζῆλος τῶν δυναμένων νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτὸν δὲν σβεσθῇ μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος, μεθ' ἧς ἐσβέσθη καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ἀθήναις, ὅπου δι' ἀπορίαν κερματίων τινῶν καὶ ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος καὶ τὸ Ἀθήναιον ἐμαράνθησαν. Ναὶ μὲν δὲν ἀρνούμεθα, μάλιστα καὶ σπεύδομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, τὴν φιλογένειαν τῶν Ἑλλήνων, τῆς ὁποίας ἰδίως κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἔδωκαν γενναῖα δείγματα καὶ οἱ εἰς ἐσχάτως τῶν ξένων χωρῶν διατρίβοντες· ἀλλ' εἶναι δυστυχῶς βέβαιον ὅτι δὲν δεικνύουσι τὴν αὐτὴν προθυμίαν καὶ πρὸς συντήρησιν τῶν τρόπων ἐκείνων, οἵτινες συγτείνουσιν ἀμέσως εἰς τὴν διάδοσιν τῆς παιδείας καὶ τοῦ ἔθνους τὸν φωτισμόν. Διδασκαλίαν καὶ τύπος, τύπος καὶ διδασκαλίαν, ἰδοὺ αἱ δύο κορυφαίόταται μηχαναὶ, αἱ διανοίγουσιν καὶ ἐκχεροῦσαι τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸν πολιτισμόν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν. Καὶ διδασκαλίαν λέγοντες δὲν ἐννοοῦμεν μόνην τὴν ἐν τοῖς σχολείοις, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς Συλλόγοις, καθόσον, ὡς ὀρθῶς λέγει καὶ ὁ

(*) Καταστατικὸν τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Φιλομουσοῦ Ἑλληνικοῦ Συλλόγου. — Ψαρίσματα τοῦ ἐν Ἀλεξ. Φιλ. Ἑλ. Συλλόγου 1867.